

บทที่ ๑

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การบำบัดรักษาทางทันตกรรมจัดฟันเป็นการแก้ไขความผิดปกติของการสบฟัน โดยการเคลื่อนฟันไปในตำแหน่งและทิศทางที่ต้องการต้องอาศัยกลไกการเคลื่อนฟันที่ถูกต้องและเหมาะสม เพื่อให้มีการสบฟันที่ดี สวยงาม ทำหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพและไม่คืนกลับ (relapse) หลังการรักษา ฟันสบลึกเป็นความผิดปกติที่พบได้บ่อยในผู้ป่วยจัดฟัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการสบฟันประเภทที่ ๒ (Class II malocclusion) ซึ่งเป็นปัญหาสำคัญต้องได้รับการแก้ไขให้สำเร็จตั้งแต่ในระยะเริ่มแรกของการรักษา (initial stage) เพื่อให้การรักษาในขั้นต่อไปสามารถกระทำได้และบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

การแก้ไขฟันสบลึกสามารถกระทำได้หลายวิธี (Burstone, 1966, 1977; Eganhouse, 1976; Engel และคณะ, 1980; Ricketts, 1976; Ricketts และคณะ, 1979; Schudy, 1968) ได้แก่ การกดฟันหน้าล่างและ/หรือการกดฟันหน้าบน (intrusion) การทำให้ฟันหลังงอกยาว (molar extrusion) การปรับแนวแกนของฟันหน้าไปทางด้านริมฝีปาก (labial proclination) หรือใช้วิธีดังกล่าวร่วมกัน การเลือกใช้วิธีการเคลื่อนฟันแบบใดนั้น ควรพิจารณาสาเหตุของฟันสบลึกนั้น กล่าวคือ การกดฟันหน้าควรกระทำในกรณีตำแหน่งของฟันหน้า อยู่สูงกว่าระดับของการสบฟัน การทำให้ฟันหลังงอกยาวควรกระทำในผู้ป่วยที่มีความยาวใบหน้าสั้น และมีแนวโน้มของการเจริญในแนวระนาบ (horizontal growth pattern) ทั้งนี้เพื่อรักษากรรไกรล่างหมุนตามเข็มนาฬิกา การแก้ไขดังกล่าวจะช่วยให้อลักษณะรูปหน้าภายนอกดีขึ้น โดยมี การชดเชยจากการเจริญเติบโตบริเวณหัวค้อนค้ายส์ (Condylar head) แต่ในผู้ป่วยซึ่งใบหน้ามี แนวโน้มที่จะเจริญเติบโตในแนวตั้ง (vertical growth pattern) ไม่สมควรใช้กลไกนี้

เพราะการรักษาด้วยวิธีนี้จะทำให้รูปหน้าเลวลง (Schudy, 1968) สำหรับในผู้ใหญ่พบว่า การรักษาฟันสบลึกโดยการทำให้ฟันหลังงอกยาวนั้นมักเกิดการคืนกลับ เนื่องจากฟันหลังลดตัวกลับสู่ตำแหน่งเดิม

รายงานการวิจัยที่ผ่านมา (Burstone, 1966, 1977; Dermault และ Vanden Bulcke, 1986; Eganhouse, 1976; Engel และคณะ, 1980; Greig, 1983; Itoh และคณะ, 1985; Melsen, Agerback และ Markenstam, 1989; Ricketts, 1976, Ricketts และคณะ, 1979) แนะนำว่า การแก้ไขฟันสบลึกในผู้ใหญ่ควรใช้วิธีการกดฟันหน้า และหลีกเลี่ยงการทำให้ฟันหลังงอกยาวเพื่อให้ผลการรักษาคงที่ (stability) การปรับระดับของฟันในเอดจ์ไวส์เทคนิค (Edgewise technique) โดยใช้ลวดโค้งต่อเนื่อง (continuous archwire) ร่วมกับการดัดรีเวิร์ส เคิร์ฟ ออฟ สปี (reverse curve of spee) หรือการตัดแอนคอเรจ เบนด์ (anchorage bend) ในเบกก์ เทคนิค (Begg technique) เพื่อกดฟันหน้านั้นทำให้เกิดแรงปฏิกริยากระทำต่อฟันหลังที่ใช้เป็นหลักยึด หากปราศจากการควบคุมหลักยึดที่ต้นพอจะทำให้ฟันกรามน้อยงอกยาวและฟันหน้าเคลื่อนมาทางด้านริมฝีปาก ในบางรายมีการสูญเสียของหลักยึดร่วมด้วย (Eganhouse, 1976; Engel และคณะ, 1980; Romeo และ Burstone, 1977) ดังนั้นการออกแบบเครื่องมือจัดฟันให้มีผลต่อการกดฟันหน้าเพียงอย่างเดียวกระทำได้ยาก เพราะฟันหลังมีแนวโน้มที่จะงอกยาวได้ง่ายกว่า (Burstone, 1962)

Burstone (1962, 1966, 1975, 1977) ออกแบบอินทรูซีฟ อาร์ชเพื่อใช้ในการกดฟันหน้าในเซ็กเมนต์อาร์ช เทคนิค (Segmented arch technique) ให้มีแรงกระทำที่ฟันหน้าบน 4 ซี่ ประมาณ 60-80 กรัม สำหรับฟันหน้าล่างประมาณ 50 กรัม และควบคุมฟันหลังให้เป็นหน่วยเดียวกันด้วยทรานส์พาลาทัลด อาร์ช (transpalatal arch) ในฟันบน หรือลิงกวล อาร์ช (lingual arch) ในฟันล่าง โดยวิธีการนี้สามารถป้องกันผลข้างเคียงที่ไม่พึงประสงค์นี้ได้

Ricketts และคณะ (1976, 1979) อาศัยหลักการของ Burstone พัฒนาอินทรูซีฟ อาร์ชมาเป็นยูนิตี อาร์ชในไบโอโปรเกรสซีฟ เทคนิค (Bioprogressive technique) และกล่าวว่าสามารถใช้กดฟันหน้าได้อย่างมีประสิทธิภาพเช่นเดียวกัน

รายงานทางคลินิกของ Melsen, Agerback และ Markenstam (1989) พบว่าการกดพื้นหน้า ด้วยวิธีการของ Burstone และ Ricketts ให้ผลแตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากองค์ประกอบอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเคลื่อนพื้น นอกเหนือจากลักษณะของลวดกดพื้นหน้าทั้งสองแบบ ได้แก่ การตอบสนองทางชีวภาพของผู้ป่วยแต่ละรายต่อเครื่องมือ ลักษณะการสลับพื้น ผิดปกติก่อนเริ่มรักษา ระยะเวลาในการรักษา พฤติกรรม และความร่วมมือของผู้ป่วย

การวิจัยเชิงทดลองเพื่อวิเคราะห์การกระจายของความเค้นที่เกิดขึ้นจากลวดกดพื้นหน้าทั้งสองประเภทโดยวิธีโฟโตออสติค เป็นกระบวนการหนึ่งที่สามารถแสดงให้เห็นผลแตกต่างของลวดกดพื้นหน้าทั้งสองแบบโดยควบคุมตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับผู้ป่วยได้ อย่างไรก็ตามแม้โฟโตออสติคเทคนิคจะเข้ามามีบทบาทในงานวิจัยทางทันตแพทยมาเป็นเวลานาน (Caputo, 1974; Caputo, Chaconas และ Hayashi, 1974; Chaconas, Caputo และ Davis, 1976; De Alba y Levy, Chaconas และ Caputo, 1976; Itoh และคณะ, 1985) แต่ยังไม่ปรากฏรายงานการวิจัยซึ่งให้คำตอบเกี่ยวกับผลของลวดกดพื้นทั้งสองประเภทต่อการเคลื่อนที่ของพื้นหน้า เพื่อแก้ไขฟันสบลึก ดังนั้นการศึกษาเปรียบเทียบการกระจายของความเค้นจากการกดพื้นหน้าล่างด้วยเบอร์สโตน อินทรูซีฟ อาร์ชและริกเก็ตส์ ยูทิลิตี อาร์ชนี้ จึงมีประโยชน์ในการบรรยายการกระจายของความเค้นที่เกิดจากลวดกดพื้นทั้งสองประเภท ตลอดจนเปรียบเทียบความแตกต่างของการกระจายของความเค้นที่เกิดขึ้นในบริเวณพื้นหน้าและฟันกราม และจะเป็นข้อมูลพื้นฐานในการเลือกใช้ลวดกดพื้นหน้าให้เหมาะสมกับผู้ป่วยแต่ละราย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

๑. เพื่อศึกษาการกระจายของความเค้นซึ่งเกิดขึ้นจากเบอร์สโตน อินทรูซีฟ อาร์ช และริกเก็ตส์ ยูทิลิตี อาร์ช เมื่อนำมาใช้แก้ไขฟันสบลึกโดยการกดพื้นหน้าล่าง
๒. เพื่อเปรียบเทียบการกระจายของความเค้นบริเวณพื้นหน้าล่างและฟันหลังล่างที่เกิดขึ้นจากเบอร์สโตน อินทรูซีฟ อาร์ช และริกเก็ตส์ ยูทิลิตี อาร์ช

ประโยชน์ของการวิจัย

๑. ทราบลักษณะการกระจายของความเค้นซึ่งเกิดขึ้นจากเบอร์สโตน อินทรูซีฟ อาร์ช และ ริกเก็ตส์ ยูทิลิตี้ อาร์ช
๒. เป็นแนวทางในการเลือกใช้กลไกที่เหมาะสมในการกดพื้นหน้าจากลวดกดพื้นหน้าล่างสองชนิดนี้เพื่อแก้ไขฟันสบลึก

สมมติฐานของการวิจัย

๑. การกระจายของความเค้นซึ่งเกิดขึ้นจากเบอร์สโตน อินทรูซีฟ อาร์ชและริกเก็ตส์ ยูทิลิตี้ อาร์ชแตกต่างกันในบริเวณพื้นหน้า เนื่องจากลักษณะของลวดกดพื้นหน้าและอุปกรณ์ที่ใช้แตกต่างกัน
๒. การกระจายของความเค้นซึ่งเกิดขึ้นจากเบอร์สโตน อินทรูซีฟ อาร์ชและริกเก็ตส์ ยูทิลิตี้ อาร์ช แตกต่างกันในบริเวณพื้นหลัง เนื่องจากลักษณะของลวดกดพื้นหน้าและอุปกรณ์ที่ใช้แตกต่างกัน

ขอบเขตของการวิจัย

๑. การวิจัยนี้ศึกษาผลของลวดกดพื้นหน้าจากการกระจายของความเค้นบริเวณพื้นหน้าล่างและพื้นหลังล่างในแบบจำลอง ซึ่งประกอบด้วยฟันจำนวน ๑๔ ซี่ ได้แก่ ฟันตัดล่าง ๔ ซี่ ฟันเขี้ยว ๒ ซี่ ฟันกรามน้อยซี่ที่หนึ่ง ๒ ซี่ ฟันกรามน้อยซี่ที่สอง ๒ ซี่ ฟันกรามซี่ที่หนึ่ง ๒ ซี่ และ ฟันกรามซี่ที่สอง ๒ ซี่ หล่อจากอะคริลิก (acrylic) เรียงตัวสองข้างซ้ายขวาในสารไบรีฟรินเจนท์ (birefringent) ที่จำลองลักษณะของขากรรไกรล่าง เพื่อให้ทำหน้าที่แทนเนื้อเยื่อและอวัยวะรองรับฟันและแบบจำลองนี้ใช้ทดสอบลวดกดพื้นหน้าทุกครั้งตลอดการทดลอง

- ๒. แหล่งกำเนิดความเค้น คือ ลวดกดพื้นหน้าล่าง ๒ แบบ ได้แก่
  - ๒.๑ เบอร์สโตน อินทรูซีฟ อาร์ช
  - ๒.๒ ริคเก็ตส์ ยูทิลิตี้ อาร์ช
- ๓. การวิจัยนี้เลียนแบบสภาพการกดพื้นหน้าล่างตามกรรมวิธีของ Burstone และ Ricketts ทั้งวัสดุ อุปกรณ์ และขนาดของแรงที่ใช้ในการทดลอง
- ๔. การวิจัยนี้วิเคราะห์ลักษณะการกระจายของความเค้นที่เกิดขึ้นในแบบจำลองด้วยวิธีโฟโตอีลาสติกซึ่งปรากฏเป็นแถบมืดและแถบสว่าง ลำดับของแถบมืด (fringe order) และทิศทางการกระจายของแถบมืดใช้เป็นหลักในการเปรียบเทียบผลของเบอร์สโตน อินทรูซีฟ อาร์ช และริคเก็ตส์ ยูทิลิตี้ อาร์ช

ข้อตกลงเบื้องต้น

- ๑. แบบจำลองที่ใช้จำลองลักษณะรูปร่างการเรียงตัวของฟันในขากรรไกรล่างที่มีลักษณะเคิร์ฟ ออฟ สปี ชัน เลียนแบบการสบฟันลึก และไม่มีความเค้นจากลวดกดพื้นหลงเหลืออยู่ ภายหลังจากทดลองแต่ละครั้งและก่อนเริ่มทำการทดลองในครั้งต่อไป
- ๒. ลักษณะของเบอร์สโตน อินทรูซีฟ อาร์ชและริคเก็ตส์ ยูทิลิตี้ อาร์ชและการใช้งานกำหนดตามกรรมวิธีของ Burstone (1966, 1977) และของ Ricketts และคณะ (1979) (ซึ่งไม่ได้ใช้บัคคอล สเตบิลไลซิง เช็กเมนต์)
- ๓. ลวดกดพื้นหน้าก็นำมาศึกษาแต่ละเส้นเตรียมโดยผู้วิจัยเพียงคนเดียว โดยผ่านการฝึกหัดตัดลวดในลักษณะดังกล่าว จนผู้วิจัยสามารถตัดลวดแต่ละเส้นได้ถูกต้องตามลักษณะที่ Burstone และ Ricketts กำหนดไว้ และลวดกดพื้นแต่ละเส้นผ่านการตรวจสอบ (calibrate) เพื่อให้มีแรงตามที่ Burstone และ Ricketts กำหนด
- ๔. การกระจายของความเค้นเมื่อมีแรงกระทำต่อพื้นหน้าล่างและพื้นหลังล่างวิเคราะห์จากลำดับที่ของแถบมืดและทิศทางการกระจายของแถบมืด

ลำดับที่ของแถบมืด แสดงขนาดของความเค้นจากน้อยไปหามากตามลำดับ คือ 0, ๑, ๒, ๓, ..., (n) เมื่อนับลำดับจากการวิเคราะห์ในภาพมืด (dark field) และ ๑/๒,

๓/๒,๔/๒,...[$n+(๑/๒)$] เมื่อนับลำดับจากการวิเคราะห์ในภาพสว่าง (light field)

๔. ฟันที่ใช้ในการศึกษาเป็นฟันอะคริลิกมีรูปร่างลักษณะและขนาดเท่ากับฟันจริงเพื่อให้ฟันยึดติดแน่นกับสารโฟโตอีลาสติกได้ดียิ่งขึ้น แรงที่กระทำต่อฟันถ่ายทอดไปที่สารซึ่งใช้เป็นตัวแทนของเนื้อเยื่อรองรับฟันได้อย่างสม่ำเสมอ

๖. เครื่องมือโพลาริสโคป (polariscope) ที่ใช้เป็นชนิดเซอร์คิวลาร์ (Circular) โพลาริสโคป

๓. ขนาดของแรงที่เกิดขึ้นจากเครื่องมือวัดได้ละเอียด ๒ กรัม

๔. ระยะทางที่ลวดกดฟันหน้าล่างถูกกระตุ้น และระยะความยาวของแขนของลวดกดฟันหน้าล่างวัดได้ละเอียด ๐.๐๑ มม.

๕. ค่ามุมของลวดกดฟันบริเวณฟันกรามวัดได้ละเอียด ๑ องศา

ความไม่สมบูรณ์ของการวิจัย

๑. การวิจัยนี้เป็นการทดลองในห้องปฏิบัติการ (in vitro) ซึ่งไม่สามารถแสดงการเคลื่อนที่ของฟันได้ ขนาดของแรงที่ใช้อ้างอิงจากการศึกษาทางคลินิก (Burstone และ Hanley, 1985; Ricketts และคณะ, 1979) แต่การศึกษาทางด้านโฟโตอีลาสติก เทคนิคนี้สามารถให้ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการกระจายของความเค้นที่เกิดจากลวดกดฟันหน้าได้อย่างชัดเจน ซึ่งเป็นหัวใจสำคัญของการออกแบบเครื่องมือทางทันตกรรมจัดฟัน

๒. การเคลื่อนที่ของฟันในแบบจำลอง ซึ่งหล่อจากสารไบรฟรินเจนที่ไม่อาจวิเคราะห์ได้โดยตรงด้วยวิธีการสังเกตการเคลื่อนที่ของตัวฟันและรากฟัน

๓. การวิเคราะห์ความเค้นในแบบจำลองด้วยเครื่องมือโพลาริสโคปที่มีอยู่ในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเป็นการวิเคราะห์แบบสองมิติ

คำจำกัดความ

- โฟโตอีลาสติก เทคนิค (Photoelastic technic) : เป็นการทดลองเพื่อวัดความเค้นที่เกิดขึ้นในสารโดยอาศัยคุณสมบัติทางฟิสิกส์ของสารที่เรียกว่า "ไบรีฟรินเจนท์" ซึ่งสามารถแยกลำแสงหักเหออกเป็น ๒ แนว
- โพลาไรเซชัน (Polarization) : เป็นปรากฏการณ์ที่เนื่องมาจากความเป็นคลื่นตามขวางของแสงเมื่อแสงผ่านโพลาไรเซอร์ (Polarizer) แล้วลำแสงมีทิศทางของการสั่นเหลือเพียงทิศทางเดียวในทิศขนานกับแกนของโพลาไรเซอร์
- ดับเบิล รีแฟรกชัน (Double refraction or Birefringent) : เป็นปรากฏการณ์ที่ลำแสงเดี่ยวหักเหออกเป็นสองลำแสงเมื่อเคลื่อนที่จากตัวกลางหนึ่งผ่านเข้าไปยังอีกตัวกลางหนึ่ง
- ภาพมืด (Dark field) : เป็นสภาวะการจัดเครื่องมือแบบที่ภาพมืดหมดเมื่อยังไม่วางแบบจำลองลงไป ในกรณีที่นำแบบจำลองซึ่งมีแรงกระทำมาวางอยู่ระหว่างเครื่องมือชนิดนี้ จะปรากฏแถบมืดแสดงถึงปริมาณของความเค้นที่เกิดขึ้น แถบมืดอันดับแรกที่ปรากฏ เรียกว่า ซีโร ออร์เดอร์ (zero order) เมื่อมีความเค้นเพิ่มขึ้นจะมีแถบมืดเพิ่มขึ้นเป็นลำดับที่ ๑, ๒, ๓, ..., (n) ตามลำดับ

- ภาพสว่าง
(Light field) :
- เป็นสภาวะการจัดเครื่องมือแบบที่ภาพสว่างหมด
เมื่อยังไม่วางแบบจำลองลงไป ในกรณีที่นำแบบ
จำลองซึ่งมีแรงกระทำมาวางอยู่ระหว่างเครื่องมือ
ชนิดนี้จะพบแถบสว่างในภาพสว่างที่ตำแหน่งเดียว
กันกับแถบมืดในภาพมืด และสำหรับส่วนของแถบมืด
ในภาพสว่างจะปรากฏเป็นแถบสว่างในภาพมืด
สำหรับแถบมืดอันดับแรกจะเป็นฮาล์ฟ ออร์เดอร์
(half order) และต่อมาจะเป็น $๓/๒, ๔/๒,$
 $๕/๒, \dots, [n+(๑/๒)]$ ตามลำดับ
- ความเค้น
(Stress) :
- ค่าของแรงต่อหน่วยพื้นที่ที่แรงนั้นกระทำต่อวัตถุ
ชนิดของความเค้นจากแรงต้านทานที่เกี่ยวข้องกับ
งานทางทันตกรรมจัดฟัน ได้แก่
- ก. ความเค้นดึง (Tensile stress)
คือ แรงต่อหน่วยพื้นที่ที่พยายามยืดวัตถุ
- ข. ความเค้นอัด (Compressive stress)
คือ แรงต่อหน่วยพื้นที่ที่พยายามกดให้วัตถุหดสั้น
หรือ หดตัวลง
- จุดศูนย์กลางของความต้านทาน : เป็นจุดที่แรงรวมของแรงความต้านทานกระทำ
(Center of resistance จุดนี้ขึ้นอยู่กับคุณสมบัติของตัวต้านทานและรูปร่าง
or Centroid : CRE) ของวัตถุ ถ้าแนวแรงที่กระทำให้วัตถุเคลื่อนที่
กระทำผ่านจุดนี้และอยู่ในแนวเดียวกันกับแรง
ความต้านทาน วัตถุจะเคลื่อนที่โดยไม่เกิดการหมุน
 แต่ถ้าแรงมากระทำต่อวัตถุที่จุดอื่นวัตถุจะเกิดการ
หมุนรอบจุดศูนย์กลางของความต้านทานนี้

CRE ขึ้นกับ

- ๑) ขนาดและรูปร่างของวัตถุ
(magnitude and configuration)
- ๒) การกระจายของน้ำหนักของวัตถุ
(weight distribution)
- ๓) ลักษณะของวัตถุที่ถูกกระทำ
(manner of support body)

จุดศูนย์กลางของการหมุน : เป็นจุดที่มีอยู่ที่ ๒ ระนาบของตัวฟัน ได้แก่ในแนว
(Center of rotation) ไกลกลาง-ไกลกลางและในแนวตั้ง ตำแหน่งของ
จุดศูนย์กลางของการหมุนจะเป็นตัวกำหนดสัดส่วน
ของการเคลื่อนฟันแบบหมุน (rotation)

อินทรชัน : เป็นการเคลื่อนที่ของฟันในแนวตั้งโดยเคลื่อนที่เข้าสู่
(Intrusion) เข้าฟัน (socket) เมื่อได้รับแรงกด (intrusive
force)

เพียว อินทรชัน : เป็นการเคลื่อนที่ของฟันในแนวตั้งไปตามแนวแกน
(Pure intrusion) ของฟันเข้าสู่เข้าฟันโดยไม่มีการล้มเอียงของฟัน
เมื่อได้รับแรงกดไปตามแนวแกนของฟัน

เอ็กซ์ทรชัน : เป็นการเคลื่อนที่ของฟันไปทางด้านบดเคี้ยวออก
(Extrusion) จากเข้าฟัน เมื่อได้รับแรงดึงขึ้น (extrusive
force)

- การเคลื่อนที่แบบทipping
(Tipping movement)
- ๑ เป็นการเคลื่อนที่ของฟันที่มีตัวฟันและรากฟันเคลื่อนไปในทิศทางตรงข้ามกันโดยแบ่งเป็น
- ๒ ลักษณะคือการเคลื่อนที่ของตัวฟัน (crown tipping) และการเคลื่อนที่ของรากฟัน (root tipping) การเคลื่อนที่เฉพาะส่วนตัวฟันเป็นการผสมผสานระหว่างการหมุนและการเคลื่อนที่ไปตามทิศทางของแรง (translation) จะเกิดขึ้นเมื่อมีแรงเดี่ยวกระทำต่อตัวฟันโดยไม่ผ่านจุดศูนย์กลางความต้านทาน
- โรเตชัน
(Rotation)
- ๑ การเคลื่อนที่ของฟันในลักษณะการหมุนแบ่งเป็น
- ๒ ลักษณะ คือ ฟันหมุนในขณะที่เคลื่อนที่ในแนวใกล้กลาง-ไกลกลาง ตัวฟันและปลายรากฟันเคลื่อนที่ในทิศทางตรงข้ามกัน โดยมีลักษณะเป็นส่วนโค้งของวงกลมซึ่งขึ้นอยู่กับรัศมีของการหมุนของวัตถุแต่ละชิ้น ลักษณะที่สองคือ ฟันหมุนขณะเคลื่อนที่รอบแนวแกนตั้ง (long axis rotation)
- การเคลื่อนที่แบบทอร์ค
(Torque movement)
- ๑ การเคลื่อนที่ของรากฟันไปในทิศทางที่ต้องการโดยจุดหมุน (fulcrum) อยู่ตรงระดับแนวรากเกิด

- แรงเหมาะสม
(Optimum force) : เป็นแรงขนาดพอเหมาะเพื่อใช้ในการเคลื่อนฟันซึ่ง
ที่ต้องการได้อย่างรวดเร็ว โดยทำให้เกิดความ
เสียหายต่อเนื้อเยื่อเนื้อเยื่อที่น้อยที่สุด ผู้ป่วยเกิดความเจ็บ
ปวดน้อยที่สุดและมีประสิทธิภาพมากที่สุด ในการ
ทำให้เกิดการเคลื่อนที่ของฟันอย่างสม่ำเสมอและ
ต่อเนื่อง
- แรงต่อเนื่อง
(Continuous force) : เป็นแรงกระทำต่อฟันอย่างต่อเนื่องตลอดช่วงเวลา
ที่ใส่เครื่องมือจัดฟัน แรงดังกล่าวจะลดลงบ้างเล็กน้อย
เมื่อฟันเคลื่อนตัวหรือเครื่องมืออ่อนกำลังลง
แต่ยังคงมีแรงกระทำอยู่ตลอดเวลา
- แอ็กติเวชัน
(Activation) : กระบวนการที่ทำให้เครื่องมือทางทันตกรรมจัดฟัน
เปลี่ยนไปจากรูปร่างเดิม เช่น การกระตุ้น
เครื่องมือโดยการยืดสปริงและคงสภาพนั้นไว้
ทำให้เครื่องมือมีแรงกระทำต่อฟันเพื่อให้ฟันเคลื่อนที่
- ดีแอ็กติเวชัน
(Deactivation) : กระบวนการที่เครื่องมือจัดฟันคืนรูปกลับสู่ตำแหน่งเดิม
ทำให้เกิดการเคลื่อนที่ของฟันไปตามทิศทางของแรง
จากแอ็กติเวชัน
- โหลด-ดีฟเลกชัน เรต
(Load-deflection rate) : อัตราส่วนระหว่างปริมาณของแรงที่เกิดขึ้นต่อหน่วย
ระยะทางที่เครื่องมือจัดฟันหรือสปริงถูกแอ็กติเวชัน
หรือดีแอ็กติเวชันไป เนื่องจากมีการเคลื่อนที่ของฟัน
ไปตามทิศทางของแรงที่สปริงนั้นถูกแอ็กติเวชัน
มีหน่วยเป็นกรัมต่อมิลลิเมตร

การผิดรูปอย่างถาวร : การที่เครื่องมือทางทันตกรรมจัดฟันถูกกระทำให้
 (Permanent deformation) ผิดรูปไปจากรูปร่างเดิม และไม่สามารถกลับคืนสู่
 รูปร่างเดิมหลังจากที่เอาความเค้นออกไป

ทึบแบค เบนด์ : การตัดส่วนของลวดโค้งทันตกรรมทางด้านหลัง
 (Tipback bend) บริเวณฟันกรามให้เอียงเป็นมุมกับระนาบของลวด
 เพื่อเอียงตัวฟันกรามไปทางด้านใกล้กลาง
 ในการทดสอบขนาดแรงที่เกิดจากลวดกดฟัน
 (รายละเอียดในภาคผนวก ก) โดยมีลักษณะของ
 มุมทึบแบค เบนด์ ในเทคนิคของ Burstone ดังนี้

ในเทคนิคของ Ricketts ดังนี้

